

"SKOGBRUK OG SKOGINDUSTRI I SAMFUNNSPERSPEKTIV"

Selvfølgelig vet alle dere som er til stede her, men jeg visste ikke før jeg begynte å arbeide med bakgrunnsstoffet til dagens foredrag at vi neppe i historisk tid har hatt så mye skog i Norge som i dag.

Volumet av alle skogens trær er beregnet til ca. 480 mill.m³, og tilveksten (stort sett det som trærne legger på seg hvert år) er beregnet til nesten 16 mill.m³. I en for amatører mere forståelig terminologi kan det sies at vårt samlede skogsvolum svarer til 250 velvoksne trær for hver person i landet og tilveksten til 8 like store trær pr. person. Volumet er økende. I de siste 25 år er det øket med 25 prosent og tilveksten med 15 prosent. 40 prosent av det stående volum er klassifisert som hogstmoden skog. Dette viser for det første at skogeierne har store muligheter til å øke avvirkingen hvis markedet ligger til rette for det. For det annet viser utviklingen av det samlede volum og av kvantumet hogstmoden skog at det går an for skogbruket å "legge seg opp reserver" for anvendelse på tidspunkt da de kaster mest mulig av seg. Dette har gyldighet selv om faren for tørke, råte og billeangrep øker med trærnes alder.

Skogbruket utgjorde i 1981 1 prosent av vårt totale brutto nasjoanprodukt. Tar en med skogindustri og transporttjenester, utgjør summen ca. 10 milliarder

kroner, hvilket er ca. 4 prosent av brutto nasjonalproduktet.

Bruttoproduktet pr. årsverk i skogbruket er tre ganger så høyt som i jordbruket og omtrent dobbelt så høyt som i industrien. Det er bare oljevirkosomhet og kraftforsyning som gir et høyere resultat pr. årsverk.

En foreløpig oppsummering av skogbrukets situasjon er på den positive siden følgende: Sterkt øket produktivitet, brukbar lønnsomhet og høy potensiell likviditet. På den mer problemfylte siden kommer at avvirkningen nok er for lav både i forhold til stående volum og tilvekst og at investeringene burde ha vært høyere.

SKOGINDUSTRIENE

Trelastindustrien er selve ryggraden for skogbruket. Den avtar ca. 60 prosent av hogstvolumet som går til industrielt bruk, og gir skogbruket ca. 80 prosent av inntektene.

Efter de store endringer og utvidelser som skjedde innen trelastindustrien frem til midten av 70-årene, er sagbruksstrukturen i hovedtrekkene rimelig tilpasset bransjens og skogbrukets behov i overskuelig fremtid.

Gledelige trekk i trelastindustriens utvikling er øket videreforedlingsgrad og bedre utnyttelse av det som tidligere var avfall i sagbruksindustrien. Dette bidrar

selvfølgelig positivt når det gjelder lønnsomheten i næringen, men omkostningsnivået generelt og den tiltagende konkurranse både på eksport- og hjemmemarkedet skaper problemer for trelastindustrien. På hjemmemarkedet er det særlig de store svenske eksportbrukene som står for de store utfordringene. Tidligere har importen fra Sverige hovedsakelig bestått av furu av god kvalitet, som vi selv ikke har tilstrekkelig tilgang av. I det siste har man imidlertid konstatert øket import av alminnelig bygningslast, både av furu og gran, til priser som norske trelastbruk ikke kan konkurrere med, når det gjelder større leveranser.

Den svenske devalueringen skapte her spesielle problemer, som Regjeringen i samarbeide med næringen har prøvet å redusere virkningene av ved forskjellige støtte-tiltak. Devalueringsproblemene rammet for øvrig skognæringen som helhet, og selv om betydelige støtte-tiltak ble gjennomført, ble en på forhånd anstrengt norsk konkurranseposisjon enda vanskeligere som en følge av Palme-regjeringens drastiske devaluering.

Treforedlingsindustriens kontinuerlige vekst i kvantum tok slutt omkring 1970. Det var råstofftilgangen som nødvendiggjorde det. Fortsatt vekst måtte skje gjennom økt foredlingsgrad og ved å satse på produkter med forholdsvis lavt virkesforbruk. Tremasseholdig trykkipapir, avisipapir er et produkt som er naturlig veltilpasset vårt hovedråstoff og den rikelige tilgang på elektrisk kraft. Norsk treforedlingsindustri står

dessuten kunnskapsmessig og faglig sterkt på dette området.

Det er dessverre ikke utsikter til i overskuelig fremtid at kapasitetsutnyttelsen i norsk papirindustri vil overstige 80 prosent.

Den ventede konjunkturoppgang for treforedlingsindustriens produkter er uteblitt, og bransjen regner med at 1982 regnskapsmessig sett blir etterkrigstidens hittil dårligste år.

Det særnorske omkostningsnivået er næringens hovedproblem. Slik konjunktursituasjonen er nu, blir dette problem ekstra følbart. Å bekjempe inflasjonen, gjenvinne vekstkraften i norsk økonomi og konkurransevnen i norsk næringsliv, er derfor en avgjørende forutsetning også for at skogbruket og skogindustrien i landet vårt snarest skal komme opp av den bølgedal der de nu befinner seg.

DEN INTERNASJONALE SITUASJON

Den internasjonale økonomiske situasjon kan kort karakteriseres slik:

Nedgang i inflasjon, stagnasjon i produksjon og stigning i arbeidsledighet.

Så utadvendt som norsk økonomi er, blir den i høyeste grad påvirket av den internasjonale økonomiske situasjon. Men i tillegg til fundamental svikt i våre internasjonale markeder, står vi overfor norske fenomener og problemer:

- Pris- og kostnadsutviklingen er vesentlig høyere enn hos våre viktigste handelspartnere. Selv i 1982 ledet denne utvikling til en betydelig forverring av vår relative konkurranseevne.

- Egenkapitalsituasjonen er i mange næringer og bedrifter ytterst kritisk. Ressurser til å stå imot en økonomisk nedgangsperiode av så dyptgripende og langsiktig karakter som vi nå står overfor, finnes ikke i norsk næringsliv. Resultatet av mange års hårdhendt avgifts- og skattebelastning, ikke minst i form av kapitalfortærende formuesskatt, sammen med særnorske miljøvern- og arbeidsmiljøbestemmelser og et høyt kostnadsnivå, har bidratt til å undergrave kapitalfundamentet i norsk næringsliv.

- På den annen side kan vi glede oss over betydelige inntekter fra en oljeaktivitet på kontinental-sokkelen, som sikrer oss større utenriksøkonomisk og finanspolitisk handlefrihet enn våre OECD-partnere og gir oss muligheter til å begrense arbeidsledigheten vesentlig sterkere enn de aller fleste av OECD-landene.

Men at denne privilegerte situasjon ikke må forlede oss til en ukritisk bruk av penger, må vi kunne gå ut ifra at alle som vil se, forlengst har innsett. Det var jo nettopp den daglige bruk av mere penger enn vi som folk skapte, som fra 1974 og utover mot slutten av 80-årene førte oss til topps på listen over pris- og kostnadsnivå i den industrialiserte verden. Det er den

topplasseringen vi må arbeide oss bort ifra, om vi skal gjøre oss håp om mere tilfredsstillende plasseringer på de mange lister over produksjons-, omsetnings- og driftsresultater i landenes næringsliv.

KOSTNADSNIVÅET

Fra 1970 til 1982 har det skjedd en forverring i landets konkurransevne på 29 prosent. Etter en midlertidig forbedring under pris- og lønnsstoppen frem til årsskiftet 1979-80, har situasjonen forverret seg raskt. Allerede i 1980 ble det ny tilbakegang, og i 1981 tapte vi ytterligere ca. 2 prosent. I 1982 regner vi nå med en forverring i konkurransevnen på 4 prosent.

Et viktig element i konkurransevnen, er produktivitetsutviklingen. Produktivitetsveksten i industrien er hos våre viktigste handelspartnere anslått til vel 3 prosent fra 1982 til 1983, mens 2 prosent i norsk industri.

Siden 1979 er det skjedd en forverring på over 6 prosent målt med lønnskostnader pr. produsert enhet.

Regjeringens klare mål er å snu den negative utviklingen i konkurransevnen i løpet av 1983. Det økonomiske opplegget er rettet inn mot dette. Men det er også nødvendig med en lavere vekst i de nominelle

inntekter, som ikke har bakgrunn i tilstrekkelig sterk produktivitetsutvikling.

DEVALUERINGEN

Den vanskelige konkurransesituasjonen ble med ett ytterligere forverret av den svenske og finske devalueringen i oktober. Konkurransen ble med ett forrykket både her hjemme og på eksportmarkedet. Skognæringen er en av de næringene som ble hardest utsatt. Regjeringen har sett det som nødvendig å komme med tiltak overfor skognæringen, som fra før er sterkt rammet av den internasjonale konjunktursituasjonen, og jeg vil senere komme tilbake til de tiltak som Regjeringen har fremsatt.

KONJUNKTURER

For Norge, med relativ stor utenrikshandel, har hovedregelen vært at omslagene i konjunkturerne i første rekke er blitt utløst av impulser utenfra. Den økonomiske politikken har imidlertid kunnet dempe virkningene av impulsene utenfra eller forskjøvet dem i tid. Konjunkturimpulsene virker først på eksportvolumet og brer seg videre til resten av økonomien.

Beskrivelsen foran viser at det er en meget selvforsterkende effekt i svingningene i konjunkturbølgene. Dette skyldes sterk optimisme i en oppgangskonjunktur. Bedriften ekspanderer og produksjon øker etter at efterspørselen har avtatt. I nedgangs-

periodene brer pessimismen seg, man sliter på gammelt produksjonsutstyr i stedet for å prøve å ruste seg til en ny ekspansiv periode. Et annet forhold er at det tar lang tid før man reagerer på signaler i markedet, da det er innebygget en rekke forsinkelser i det økonomiske system.

Skogbruk og skogindustri kan være et eksempel på at det er en rekke innebyggede forsinkelser i reaksjonene på endrede markedssignaler, som fører til dårlig tilpasning til markedet. Nærmer vi oss en konjunkturtopp, vil skogindustrien prøve å skaffe seg mest mulig tømmer. Dette fører til økning i tømmerprisene som fastsettes om høsten - tømmerprisene gjelder for et år fremover - og skogeierne øker hogsten i løpet av høsten og vinteren. Men når bedriftene får dette tømmeret, har kanskje efterspørselen av skogindustriens produkter - trelast, cellulose og papir - avtatt. (Dette kan igjen delvis skyldes at importører under en oppgangsperiode har bygget opp sine lagre. Tanken har vært at med stigende priser var det best å kjøpe mest mulig før prisene blir enda høyere.) Følgene blir at bedriftene blir sittende med unødig store tømmerlagre som krever utgifter til renter og lagerhåndtering og i tillegg vil kvaliteten reduseres. På samme måte forsinkes markedssignalene når det gjelder produksjonstilpasning i industrien. Om salget avtar, reduserer bedriften nødvendig produksjonen og lagrene øker. Store lagre fører nå til at bedriftene prøver å øke salget ved å sette ned prisene. Salget kan da etter en tid ta seg opp igjen. Nå har man greid å redusere produksjonen og lagrene synker. Det viser seg at det er

vanskelig å tilpasse produksjonen raskt nok, lagrene synker lengre enn ønsket til en igjen får en betydelig prisstigning.

Hva kan en så gjøre for å redusere konjunktur-svingningene eller for å leve med dem. For et lite land som Norge med stor eksport kommer som nevnt impulsene oftest utenfra og vi må forsone oss med at svingninger må vi fortsatt ha. Den økonomiske politikk kan til en viss grad dempe svingningene, men da må tiltakene settes inn i riktig tid og i passe dose. Den motkonjunkturpolitikk som ble ført fra midten av 70-årene og blant annet førte til store lageroppbygninger i skogindustrien, særlig i Sverige, men også i Norge, trykket prisene og utsatte oppgangen. Mange bedrifter kan være tjent med å bremse ekspansjonen i oppgangstider når det er kostbart å investere, og heller bygge opp finanskapital for å ha en buffer når bølgedalen kommer.

Produksjonen av tømmer er site ledd i en lang produksjonskjede. Som på alle andre områder vil konjunktorene forsterkes bakover i en slik produksjonskjede, slik at råstoffsidene vil merke de kraftigste svingningene. Mulighetene for tilpasning bør imidlertid være til stede. Trærne er både en produksjonskapital og et resultat av produksjonen. Selv om konjunktorene og tømmerprisene går ned, fortsetter den biologiske produksjonen, men uten å føre til et press på markedet. Dette er også en produksjon som skjer uten ekstra store kostnader for skogeieren. Det viser seg at særlig "mindre skogeiere" reduserer avvirkingen når

tømmerprisene er lave. Det er disse som er uavhengig av fast arbeidskraft som lettest kan tilpasse seg.

Selv om avvirkingen reduseres, er det mulig å holde sysselsettingen oppe for en stor del av året ved kulturarbeider som øker den fremtidige produksjon. Det er også et stort behov for veiarbeid i skogene og dette skaper sysselsetting også i perioder med redusert hogstkvantum.

For å møte slik konjunktursvikt, er det nødvendig å ha en viss finanskapital som er bygget opp i bedre tider. Skogbruket står her i en spesiell situasjon med skogavgiftsordningen. Ved siste årsskifte stod det inne på skogavgiftskonto over 300 mill. kroner som kan nyttes til investeringsarbeider. I dagens situasjon med nedgang i tømmerprisen som en må regne med fører til et mindre tilbud av tømmer, skulle det være all grunn til å bruke mest mulig av innestående skogavgift for både å holde sysselsettingen oppe og samtidig styrke den fremtidige produksjon.

DEN ØKONOMISKE POLITIKK

Et overordnet mål for Regjeringen er å styrke landets konkurransevne. Dette er avgjørende for å trygge sysselsettingen og velferdssamfunnet, både på kort og lang sikt. Vi må få vekst i økonomien, til fordel ikke bare for oss selv, men også for andre land.

Ifjor høst traff Stortinget viktige beslutninger med dette for øyet. Offentlige utgifter foreslått av den tidligere regjeringen ble redusert og skatteskjerpelsen på 2 milliarder kroner ble fjernet. Regjeringen sa ifra at dette var første skrittet for å stanse tap av norsk konkurranseevne.

Men årets inntektsoppgjør ble for dyrt. Det kunne ikke forhindre ytterligere forverring av vår konkurranseevne også i 1982.

Om budsjettforslaget for 1983 uttalte Regjeringen: Med de begrensninger som settes av hensyn til å opprettholde sysselsettingen også på kort sikt, er budsjettet for neste år et viktig ledd i arbeidet for å gjenreise vekstkraften i landets økonomi og å legge et sunnere grunnlag for løsning av nye oppgaver.

Sentrale deler av dette opplegget er:

- Veksten i statens utgifter reduseres.
- Statsbudsjettets underskudd reduseres. - Skattelettelsene utgjør 6 milliarder kroner på årsbasis.
- Skattelettelsene er ikke finansiert med reelle økninger i avgiftene. Disse er i praksis bare prisjustert.

- Kredittpolitikken blir mindre stram. Dette skal særlig komme næringsliv og boligbygging til gode.
- Budsjettet har en klar sosial profil. Regjeringen akter ikke å la de svake grupper bli noen salderingspost. Tvert imot er det lagt vekt på at reduksjoner ikke skal gå på bekostning av den sosiale trygghet. Derimot har det på enkelte områder skjedd en viss omlegging slik at hjelpen i større grad konsentreres om dem som særlig trenger den.

LETTELSER FOR NÆRINGSLIVET

Efter Regjeringens budsjettforslag og behandlingen i Stortinget er/vil det bli gjennomført en rekke tiltak som innebærer lettelser for næringslivet, herunder ikke minst skogbruket og skogindustrien.

Ved siden av de store ekstra bruttolønnstilleggene næringslivet ble spart for gjennom lettelsene i personbeskatningen, foreslo Regjeringen 620 millioner kroner i skattelettelser gjennom:

- økt sats for beregning av avsetning til konsolideringsfond
- innføring av en generell ordning med fondsavsetning for personlig næringsdivende
- redusert formuesskatt for aksjeselskaper

- redusert formesskatt for personer, herunder næringsdrivende
- omlegging av begrensingsreglen i statsskattevedtaket
- lettelser i arveavgiften.

Efter at konkurransesituasjonen og konjunktursituasjonen forverret seg for enkelte bransjer utover sommere og høsten, bl.a. som følge av den svenske og finske devalueringen, ble det dessuten fremmet en egen proposisjon i oktober med spesielle tiltak overfor næringslivet.

Det ble da foreslått avgiftslettelser på ialt 760 millioner kroner og støttetiltak på 329 millioner kroner.

Det ble bl.a. foreslått:

- Utvidet fritak for investeringsavgift til industrien, slik at det nå gis fritak også for ikke-aktiverbare driftsmidler i tillegg til aktiverbare (virkning fra 1. november 1982)
- Reduksjon av arbeidsgiveravgiften med 1 prosentenheter i avgiftssonene 2, 3 og 4 (virkning fra 1. januar 1982)
- Fritak og reduksjon i avgiften på elektrisk kraft, herunder forlengelse og utvidelse av den nåværende refusjonsordningen

- Økt timeverkstøtte fra og med 4. kvartal 1982, herunder utvidelse av ordningen til også å omfatte trevareindustrien
- Økte bevilgninger til eksportfremmende tiltak
- Utsettelse av den tidligere foreslåtte nedtrappingen av ordningen med regional transportstøtte

I tillegg til dette foreslo Regjeringen at innvilgningsrammen for industrilån i Industrifondet økes fra 125 mill. kroner i 1982 til 205 mill. kroner i 1983, bl.a. for å gi rom for tilpasning til endrede markedsforhold.

Dessuten ble det gitt ett års avdragsutsettelse på miljøvernlån i Industribanken for trevare- og treforedlingsindustrien, som innebærer en likviditetsutsettelse på 40 mill. kroner i 1983. Disse avdragsutsettelsene vil ha virkning for 17 bedrifter innen treforedring og 51 innen trevareindustrien.

Det er selvfølgelig vanskelig å gjøre anslag på hvor stor del av tiltakene som spesielt tilfaller skogbruket og skogindustrien. Når det gjelder fritakene for elektrisitetsavgiften og timeverksstøtten, har en imidlertid så detaljert grunnlagsstatistikk at disse tiltakene kan trekkes frem som eksempler på virkningene overfor disse næringene.

Treforedlingsindustrien og sponplateindustrien vil bli helt fritatt for elektrisitetsavgift fra og med 4. kvartal 1982 og ut 1983. Den generelle avgiftssatsen for 1983 er foreslått satt til 2,5 øre pr. kWh. På grunnlag av oversikt over elektrisitetsforbruket i disse næringene, kan dette avgiftsfritaket anslås å utgjøre til sammen vel 85 mill. kroner på årsbasis.

Timeverkstøtten til en del arbeidsintensive bransjer ble i St.prp. nr. 1, Tillegg nr. 2 foreslått utvidet til også å omfatte trevareindustrien. Dette innebærer at trelast-, sponplate- og møbelindustrien fra 1. oktober 1982 og ut 1983 gis et tilskudd over statsbudsjettet på kroner 3,55 pr. utført timeverk. På grunnlag av oversikt over utførte timeverk i disse næringene er totaltilskuddet anslått til å utgjøre om lag 147 mill. kroner på årsbasis.

"SKOGBRUKSPAKKEN"

For å bedre forholdene for skogbruket og skogindustrien, har Regjeringen foreslått at Stortinget øker bevilgningen til skogsveibygging og til transportstøtt til skogindustrien med 40 mill. kroner for 1983. Forslagene innebærer til sammen en økning på ca. 80 prosen i forhold til det som er foreslått til disse tiltakene i statsbudsjettet for 1983.

Regjeringen vil også gjennomgå gjeldende regler og bestemmelser med sikte på å legge frem kostnadsbesparende forenklinger.

Hensikten med disse tiltakene er å opprettholde avvirningen og sysselsettingen i skogbruket. Ved at tilskuddene til skogsveibygging gjøres avhengig av avvirkningen inneværende driftssesong, vil tiltaket bidra til å opprettholde avvirkningen i vinter. Tilskuddet vil også ha langsiktige virkninger. De nye veiene vil resultere i en bedre driftssituasjon med positiv betydning for driftskostnader, virkesutnyttelse og leveringssituasjon.

Basert på erfaringer vil et ekstraordinært tilskudd på 25 mill. kroner til veibygging utløse en avvirkning på ca. en halv million kbm. Dette gir en sysselsettingseffekt på 800-900 årsverk, fordelt på anlegg, avvirkning og skogkultur. I tillegg kommer effekten innen transportsektoren og selve industrien.

Når Regjeringen har valgt å foreslå ekstraordinære bevilgninger til skogsveibygging og transportstøtte, skyldes dette at selv forholdsvis små beløp på disse feltene har stor effekt. Det er også på det rene at disse kostnadene er betydelig høyere i Norge enn i Sverige. Dette gjelder både transportene inn til industrien og transportene av ferdigvarer og biprodukter fra industrien. Dette skyldes dels topografiske, geografiske og strukturelle forhold, men det har også å gjøre med tekniske regler og bestemmelser som er mer restriktive i Norge enn i Sverige.

Regjeringen vil legge frem en melding om skogpolitikken. I utgangspunktet vil en foreta en analyse av skogtilstanden og forskjellige eiendomsgruppers aktivitetsformer. I tillegg vil en drøfte tømmermarkedet og vise hvordan reguleringer etter hvert har hindret markedsøkonomien å fungere effektivt.

På bakgrunn av den aktuelle situasjon vil en trekke opp fremtidsmuligheter for skogbruket. Det vil særlig bli pekt på de

store muligheter for at skogeierne kan tilpasse seg til den aktuelle efterspørsel av virke.

Til slutt vil en drøfte behovet for å bruke offentlige virkemidler i skogbruket. Det kan være like aktuelt å redusere bruken av enkelte virkemidler som å styrke bruken av andre. Det en særlig er opptatt av er hvordan en skal gjøre det mer attraktivt å avvirke gammel skog med lav forretning og samtidig stimulere investeringer i skogbruket. Hvis en oppnår dette vil en få en bedre kapitalavkastning, som bør tilstrebes både fra et privatøkonomisk og samfunnsøkonomisk synspunkt.

En vil videre vurdere hvordan skogbruket skal bidra til å fremme de distriktpolitiske målsettinger. Poenget er at man bruker virkemidlene ikke først og fremst for skogbrukets del, men for å øke sysselsetting og bosetting i distriktene. Skogbruket må på dette området konkurrere om bruk av ressursene med andre virksomheter. Meldingen vil vise hvordan skogbruket står i dette bildet.

En vil også vurdere hvilken virkning det vil ha for skogbruket at vi er kommet inn i oljealderen med fare for større press på kostnader. De langsiktige investeringer i skogbruket må også vurderes i relasjon til forsvarlige og langsiktig bruk av oljeinntekter.

EIENDOMSTRYGGHET.

Mange skogeiere verdsetter sin skog utfra det^t syn at den skal representere en reserve dersom unormale situasjoner inntreffer. Usikkerhet omkring arvingenes mulighet til å overta en eiendom vil dermed naturlig nok undergrave motivasjonen for langsiktige investeringer av den art som er nødvendig innen skogbruket.

Det er regjeringens mål å øke eiendomstryggheten. Regjeringen legger vekt på at enkeltmenneskeres selvstendighet må sikres ved en lovgivning som avgrenser offentlige inngrep i private forhold og etablerer vern om personlige rettigheter. Lovgivningen må derfor ha en utforming som så langt som mulig sikrer enkeltmennesket mot vilkårlighet fra offentlige myndigheters side og som gjør det mulig for den som måtte føle seg urettferdig behandlet å fremme sin sak for domstolene til prøvning. Regjeringen anser disse hensyn i lovgivningen som en viktig rettsikkerhetsgaranti.

Dette er noe av bakgrunnen for de forslag til endringer i konsesjonsloven som regjeringen har fremmet overfor Stortinget.

Driveplikten er imidlertid ikke foreslått endret. Den vil fortsatt gjelde uavkortet, også ved overdragelser innen familien.

Når det gjelder ekspropriasjonserstatningsloven, vil

Regjeringen på nyåret fremme proposisjon om vesentlige endringer.

EKSPPROPRIASJONSERSTATNINGSLOVEN.

Etter gjeldende rett skal erstatning ved ekspropriasjon som utgangspunkt fastsettes ut fra vedkommende eiendoms aktuelle bruk. I sitt lovutkast vil Justisdepartementet foreslå at utgangspunktet endres, slik at det alltid skal gis erstatning for framtidige, påregnelige utnyttingsmuligheter som det er naturlig grunnlag for etter forholdene på stedet.

Retten til å kreve overskjønn i ekspropriasjonssaker er av Regjeringen foreslått gjenninnført, etter at den ble opphevet i 1973. Saken kommer opp i Stortinget om et par uker og vil ventelig bli vedtatt med samarbeidspartiernes stemmer.

BESKATNING.

Skattleggingen av skogbruket har vidtrekkende betydning både for investeringer og avvirkingen.

Finansdepartementet vil i nærmeste fremtid legge frem et forslag til revisjon av skogbeskatningen for å få regler som er egnet til å fremme avvirkingen, særlig i mindre og mellomstore skoger. Under saksforberedelsen samarbeides det med Landbruksdepartementet slik at forslaget kan bli koordinert med andre tiltak av betydning for skogbruket.

Om detaljene i skatteopplegget er det på nåværende tidspunkt ikke så meget å si. Det må likevel kunne sies at skatteopplegget trolig vil inneholde følgende momenter:

1. Gjennomsnittsligningen vil bli beholdt, men med visse justeringer.
2. Det tas sikte på en ordning for å stimulere til bruk av skogavgiftsmidler til skogkulturarbeider og skogsbilveier. Skogbruket er en kapitalintensiv næring og forvaltningen av de verdier som brukes i næringen kan sammenlignes med en finansinstitusjon som plasserer midler i ulike investeringsobjekter. Problemet i dag er at mye av skognæringenes kapital er bundet i hogstmoden skog, mens for lite er kanalisert i langsiktige produksjonsøkende investeringer som skogkulturarbeider. Det vil derfor bli overveiet å innføre en regel om skattlegging av mindre enn 100 % av tilbakebetalt skogavgift som anvendes til slike investeringer. Utgiftene til skogkulturarbeider vil på vanlig måte komme til fradrag ved inntektsligningen.
3. Det vil bli foreslått at kostnadene til bygging av skogsbilveier skal kunne utgiftsføres i det året de påløper uten aktivering.

5. AVSLUTNINGEN.

Skogbruket og skogindustrien står akkurat nå overfor store utfordringer. Også de nærmeste årene vil ~~vi~~^{KUNNE} by på problemer. Utgangspunktet er imidlertid positivt - skognæringen forvalter en evigvarende ressurs - og alt tyder på at etterspørselen av skogbrukets produkter vil øke.

Som allerede nevnt er mulighetene for en betydelig økning av produksjonen i våre skoger tilstede, og en fordoblet utnyttelse av våre skogressurser burde ikke være noe urealistisk mål på litt sikt.

I dag utnyttes skogens biomasseproduksjon først og fremst som industriråstoff. Den forventede økningen i etterspørselen av trevirke fra industrien, sammen med en bredt anlagt skogpolitikk som har til formål å øke investeringene og avvirkingen, skulle føre til at en større del av skogens biomasse vil kunne utnyttes.

Av stor betydning for å få nyttet en større del av skogbrukets biomasse, er nye måter å bruke trevirke på. Særlig aktuelt i denne sammenheng er bruk av trevirke til energiformål.

Det nedlegges for tida en betydelig forskningsinnsats innenfor fagområdet bioenergi. Det er spesielt trevirke, halm, husdyrgjødsel, torv, husholdningsavfall og biomasse i vann det er aktuelt å bruke.

Jo, her er mangt som kaller på oppmerksomheten!

Oppgavene og utfordringene i skogsnæringen er mange, interessante og krevende. Samarbeid innad i denne sammensatte næringen er påkrevet, og god kontakt og samarbeide næring/myndigheter er også påkrevet.

Men det som aldri må glemmes, uansett hvilken næring vi står overfor og uansett hva utfordringene består i, er dette:

Menneskelig dyktighet, idérikdom, innsats og utholdenhet er - når alt kommer til alt - det avgjørende. En generell politikk som utfordrer individet, inspirerer det til aktivitet, til å ta i bruk hva det har av positive byggende krefter og skapende evner er derfor et vesentlig bidrag til å mestre de utfordringer vi står overfor også i vårt næringsliv. Ved å bli betrodd innflydelse og ansvar, ved å bli belønnet for innsats, dyktighet og sparsomhet og ved å ha rimelig sikkerhet for at det man skaper skal man få beholde, vil menneskene bli aktive og satse. Til beste for sine og seg selv og til beste for samfunnet.